

<p>Demokraatiaindeksi analüüs Õpilased kasutavad Freedom House'i demokraatliku edukuse mõõdikuid ja interaktiivseid kaarte, et võrrelda demokraatia seisuga kahes erinevas riigis.</p>	<p>Õppeaine: ühiskonnaõpetus</p>
<p>Kooliaste: gümnaasium</p>	<p>Kestus: 45 min</p>
<p>Tunni eesmärgid</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Õpilased kinnistavad teadmisi demokraatia ja diktatuuri erinevustest. 2) Õpilased arendavad oma oskust leida asjakohast infot ning siduda teavet enda seisukohtadega. 	
<p>Tunni ettevalmistus Õpetaja on tutvunud Freedom House'i veebilehega, demokraatlikkuse mõõdikutega ning interaktiivse kaardiga.</p>	
<p>Tunni kirjeldus</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Õpetaja tutvustab õpilastele lühidalt demokraatia tunnuseid ja inimõiguseid ning Freedom House'i materjale. 2) Õpilased avavad Freedom House'i kaardi ja valivad ühe riigi, mida Eestiga võrrelda. Õpilased tutvuvad infoga, mida valitud riigi ja Eesti kohta demokraatia ning inimõiguste teemal leiavad. Õpilased võivad lisaks otsida informatsiooni internetist, kasutades allikatena erinevaid meedia väljaandeid (Delfi, Postimees, The Guardian, BBC) ja rahvusvaheliste organisatsioonide (ÜRO, Amnesty International) analüüse. 3) Õpilased võrdlevad riike vähemalt viie erineva tunnuse alusel, nt poliitiline mitmekesisus, õigusriik, valimisprotsess jms (vt „Tunnuste analüüs“ allpool). 4) Õpilased kirjutavad vähemalt ühe võrdluseks valitud tunnuse põhjal argumenti (vt „Näidisargument“ allpool), mis selgitab, miks ühes riigis on tugevam demokraatia kui teises. Argumenti moodustamisel toetavad õpilasi näiteks järgmised suunavad laused, mida iseseisvalt lõpetada: <ol style="list-style-type: none"> a. <i>Eestis on demokraatia paremas/halvemas seisus kui minu valitud riigis, sest...</i> b. <i>Arvan seda, sest ...</i> c. <i>Minu seisukohta tõestab see, et ...</i> 5) Õpilased esitlevad enda koostatud argumente klassis. 	
<p>Hindamine Õpetaja võib soovi korral paluda õpilastel võrdlus ja/või argument kirjalikult esitada ning seda hinnata.</p>	

Tunnuste analüüs

Freedom House vabaduste indikaatorid	Eesti	Somaalia
Indeks	94	8
Valimised	Vabad valimised	Valimised ei ole vabad
Poliitiline mitmekesisus	Iseseisvad erakonnad, kõigil kodanikel võimalus osaleda	Erakonnad on olemas, aga neil on ebaselge roll valimistel
Valitsuse funktsioonid	Valitsus toimib eraldiseisvalt välistest ja sisemistest mõjutajatest	Valitsust ei valita demokraatlikult, ning tal puudub võim poliitikat ellu viia
Usu- ja eneseväljendusvabadus	Iseseisev ajakirjandus, usuline vabadus on tagatud, puuduvad piirangud indiviidide sõnavabadusele.	Puudub vaba ajakirjandus, usuliselt homogeenne, piiratud sõnavabadus.
Protesteerimis- ja kogunemisvabadused	Inimestel on õigus koguneda ja protesteerida. Vabaühenduste tegevus ei ole kontrollitud valitsuse poolt.	Kogunemine on lubatud, aga nõuab eelnevat kinnitust valitsuse poolt. Vabaühenduste ja ÜRO töö on lubatud teatud riigi piirkondades, aga töötamine selles valdkonnas on ohtlik.
Õigusriik	Iseseisvad kohtud. Probleeme on vanglate standarditega ja mõrvade arv on võrreldes Euroopaga kõrge, samuti on probleem kohaks sooline võrdõiguslikkus.	Korrumpeerunud kohtusüsteem, peamiselt järgitakse Islami moraali koodi mitte seaduseid. Suur terrorismi oht ja vähe sisekaitse meetmeid, mis pole korrumpeerunud.
Indiviidide vabadused	Seadusega on indiviidide vabadused tagatud. Probleem kohad on samasooliste abielu legaliseerimine (2022 aasta andmeil), ning inimkaubandus.	Indiviidide vabadused on halvas seisus. Probleemkohad on militaarkonfliktid riigi seed, lapsabielud ja eraomandi kaitse puudumine.

Näidisargument

Eestis on demokraatia paremas seisus kui Somaalias, sest Eestis on iseseisev ajakirjandus. **Arvan seda, sest** Eestis saab vabalt tegutseda erameedia ja riik ei sekku avalik-õigusliku meedia uudiskajastusse. **Minu seisukohta tõestab see, et** Eestis tegutsevad näiteks eraväljaanne Postimees, samas kui Somaalias on [Human Rights Watch](#) andmetel vahemikus 2014-2016 tapetud vähemalt 10 ajakirjanikku.